

24.4x21.59	1	עמוד 28	הארץ - the marker	27/11/2019	70942632-3
מכללת הדסה פרופ' ברטולד פרידלנדר - נשיא מכללת הדס - 82040					

אל תתפתו לסיפורי הצלחה נדירים – האקדמיה עדיין רלוונטית

השכלה גבוהה
ברטולד פרידלנדר

מיה, ומצד שני הן עלולות לגרום לצעירים לחשוב אם כדאי להם ללמוד – או לחפש דרכים חלופיות. האמירות המוחלטות שגורסות כי ניתן להצי ליח ללא לימודים אקדמיים הן אולי נכונות לעי תים מסוימות, אך הן לרוב פופוליסטיות ויוצרות תמונת מצב מעוותת. האם מישו ברק מה אחוזי ההצלחה של אותם צעירים שמנסים את מזלם ללא תואר אקדמי? מכיוון שאנחנו שומעים אך ורק על אותם סיפורי הצלחה בודדים – אף אחד לא יציב לנו מראה אל מול הכישלונות.

האם מישו ערך מחקר מי אלה האנשים שמסרי גלים להתדרר ללא תואר אקדמי והופכים לסיפורי הצלחה? האם אלה צעירים המשתייכים למעמדות סוציואקדומיים חזקים, מה שמאפשר להם לקחת את הסיכון הזה ולהעניק להם קרקע יציבה לנחות אליה, במידה והרברים לא הלכו כמתוכנן. לעיתים אנו שוכחים כי בשלושת העשורים האחרונים האקדמיה בישראל עברה מהפכה. הקמת המכללות האקדמיות גרמה לצעירים רבים שהשכי לה גבוהה לא היתה מנת חלקם, להתקבל ללימודים

אקדמיים ולהקנות להם הזדמנות אמיתית למוכיי ליות חברתית. האקדמיה הוכיחה שהיא יודעת לעשות זאת בזכות מוסדות אקדמיים רבים שמפי עילים, לדוגמה, מכינות קדם-אקדמיות שמסייעות לצעירים לפצות על נתוני פתיחה חלשים יותר. התוצאות, גם כן מדברות בעד עצמן. דו"ח OECD שפורסם באחרונה דירג את ישראל כמי קום השני בעולם בשיעור האזרחים בעלי השכלה על-תיכונית ואקדמית. רוב הסטודנטים לתואר ראשון בישראל לומדים במכללות, ונתונים שפיר-סמה הלמ"ס בשנה האחרונה מצביעים על פער קטן בתעסוקה ושכר בין אנשי הייטק בוגרי אוניבר-סיטאות למכללות. כל אלה מוכיחים כי המכללות גם פתחו את שיערי ההשכלה הגבוהה לרבים – וגם מקנות להם תעודת השכלה שמניבה בשוק העבודה. האקדמיה הוכיחה שהיא מסוגלת להשתנות ובמבט לעתיד המכללות הן אלה שצריכות להמ-שיך ולהוביל את השינוי. למכללות יש את היכולת והמחויבות להיות גמישות וקשובות לצורכי השוק המשתנים. הסיבה לכך היא שמדובר במוסדות קטי

האם מישו בדק מה אחוזי ההצלחה של אותם צעירים שמנסים את מזלם ללא תואר אקדמי? כנראה שלא

נים שמרכזו העשייה שלהם הוא הכנת הסטודנטים לשוק העבודה, לעומת האוניברסיטאות – שם מדוי בר במערכות גדולות וכברות יותר שמרכזו העשייה שלהן הוא מחקר. אין ספק שהאקדמיה צריכה להמציא עצמה מחדש מעת לעת. אין ספק שיש פער בין מוסדות אקדמיים שונים שכבר מתאימים עצמם לעידן משי תנה לעומת כאלה שעדיין צריכים לעשות כבדת דרך מסוימת. כאן המקום להשאיר לאותם מועמדים ללימודים אקדמיים לעשות את הבחירה הנכונה, ואני שמח לבשר לכם כי הניסיון שלנו מלמד שה צעירים בשנים האחרונות יודעים לעשות זאת – הם הולכים, בודקים, שואלים, קוראים, מתעניינים ומתייעצים – וקבלת ההחלטה שלהם באיזה מוסד אקדמי ללמוד אם בכלל, אינה נעשית בקלות ראש. צעירים שוויתרו על לימודים אקדמיים היו תמיד ויהיו גם בעתיד. ייתכן והמאפיינים הסוציו-אקדמיים שלהם השתנו עם הזמן. ואולם אמירות פופוליסטיות גורפות כי אין בימינו ערך לתואר אקדמי והבלטת סיפורי הצלחה בודדים, מבלי לשאול את השאלות הנכונות או להציג תמונה מלאה, יטשטשו את היכולת של צעירים לקבל החלטות נכונות לגבי מסלול החיים ההשכלתי-מקצועי שבו הם יכולים וצריכים לבחור.

הכותב הוא נשיא המכללה האקדמית הדסה בירושלים

אוניברסיטת תל אביב. האקדמיה הוכיחה שהיא מסוגלת להשתנות צילום: מנו גוני